

Gemeente : Boxtel
Plaats : Liempde
Straat + nummer : Dorpsstraat 15
Kad. aanduiding : E2996
Huidige functie : woonhuis
Oorspr. functie : woonhuis
Bouwtype : landhuisje
Bouwjaar : 1934

Objectnr. : 11
Datum invent. : 11/1998
Kwalificatie : gemeentelijk
monument

Bouwgeschiedenis: Dorpsstraat 15 is een in 1934² gebouwde woning in de vorm van een klein landhuis, op een tot dan als bouwland in gebruik zijnd perceel¹. De bouw vormde het sluitstuk van een ontwikkeling die zich in de loop van een 70-tal jaren ter plaatse voltrok: de gedaante-verwisseling van een landelijke weg met aan weerszijden bouw- en weiland tot de hoofdstraat van de Liempdse dorpskern, in 1867 ingezet met de bouw van de kerk.

Het ontwerp is van de hand van architect W. van Liempt uit Esch, in opdracht van de eveneens in Esch woonachtige klerk H. van Haren. Het betreft een ontwerp in expressionistische bouwstijl -als een laat voorbeeld in de traditie van de Amsterdamse School- waarvan het karakter hier o.m. tot uiting komt in de dominante vorm van het hoge, steile dak met ruim overstek, de rijzige schoorsteen, de diverse venstervormen, het portiek en de detaillering door toepassing van diverse soorten bak- en kunststeen.

Het pand heeft in de loop der jaren diverse wijzigingen ondergaan aan de achter- en rechterzijde. De eenlaags keukenaanbouw aan de achterzijde had oorspronkelijk een balkon met gemetselde balustrade en aansluitend een (latere) berging/werkplaats onder zadeldak³. Naast deze inmiddels gewijzigde bijbouw en aan de achtergevel van het huis is in 1991 een serre gebouwd⁶. Aan de rechter zijgevel zat oorspronkelijk een kleine bakstenen serre. In 1942 is deze ten behoeve van uitbreiding van winkelruimte (de voorkamer en serre waren inmiddels in gebruik als winkel [verf- en tabakswinkel]⁷) vergroot en verhoogd tot de huidige omvang⁴. Links achter het pand is in 1965 een garage gebouwd⁵.

Beschrijving: In de dorpskern, aan de westzijde van de Dorpsstraat gesitueerd vrijstaand klein landhuis. Met haag afgesloten voortuin, links opzij oprit naar garage.

Het diepe huis telt één bouwlaag met een zolder en vliering onder een zadeldak met steile dakhelling en ruim overstek aan voorzijde en opzij. De nokrichting ligt haaks op de straat en het dak is gedekt met rode romaanse pannen. Gevelpannen bij de achtergevel en het houten overstek aan de voorgevel. Brede houten bakgoten aan weerszijden. Beide dakschilden hebben ter hoogte van de zolder centraal een houten dakkapel met ruim overstekend plat dak. De linker dakkapel heeft een drielicht met aan weerszijden een ladderraam met glas-in-lood beglazing. De rechter dakkapel is verenigd met een schoorsteen: aan weerszijden van de schoorsteenvoet heeft de dakkapel een venster (oorspronkelijk met een drieruits raam). De rechthoekig opgemetselde schoorsteen rijst hoog op tot nokhoogte; een dergelijke hoge schoorsteen (ten behoeve van de keukenschouw) achterin het linker dakschild is inmiddels verwijderd.

De gevels zijn opgetrokken in baksteen in Noors verband, met verdiepte voeg. Met een rollaag afgesloten trasraam van rode/paarse steen, contrasterend met de erboven toegepaste geelachtige steen.

Bij de gevelhoeken is onder de dakvoet een grote kunststenen console ingemetseld; op het uitkragend deel rusten de dakgoten. Linksvoor bevindt zich een tweezijdig geopend inpandig portiek met betonnen luifelplaat die op de hoek rust op een fraai gevormde pijler, samengesteld uit een tot halve hoogte opgaand bakstenen voetstuk met daarop een kunststenen constructie van twee bollen tussen kussenblokken. In het portiek een eenpaneels-deur in gekoppeld kozijn met gekleurd glas-in-lood zijlicht. Aan het rechter deel van de voorgevel een rechthoekige, driezijdige erker met ruim overstekend plat dak met houten daklijst; gemetselde borstwering tot trasraamhoogte; zwarte lekdorpeltegels; de erker heeft aan weerskanten een smal zijraam en aan de voorzijde een gewijzigd eenruits raam (oorspronkelijk een driestrooms venster⁷). Ter hoogte van de zolder een breed, samengesteld venster (liggend formaat), gevormd door twee eenruits ramen met tussenbeide een houten paneel met diamantkop-motief en aan weerszijden

een smal zijlicht (ladderraam) met glas-in-lood; onderlangs dit venster een houten plantenbak, rustend op een drietal rondkop-klossen. In de geveltop een smal, langgerekt vlieringlicht (staand formaat), gevormd door een uitknikkend, tweezijdig venster met ladderramen. In de linker zijgevel een tweelicht met glas-in-lood ramen (liggend formaat; ter verlichting van de hal) en een kelderlicht met diefijzers; in de aansluitende gevel van de achteraanbouw (oorspronkelijk de keuken) een dito tweelicht; genoemde vensters zijn voorzien van zwarte lekdorpeltegels.

De begane grond van de achterzijde van het huis wordt ingenomen door de keukenaanbouw en een latere serre (1991); daarboven nog de oorspronkelijke gevelopeningen (balkondeur, stolpraam en vlieringlicht).

Aan de rechter zijgevel een in 1942 vergrote en verhoogde platgedekte aanbouw. Het interieur is geheel gemoderniseerd.

Motivering: Klein landhuis anno 1934.

Van cultuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een in expressionistische bouwtrant vormgegeven burgerwoonhuis met een nog grotendeels gave hoofdvorm en detaillering. Situeringswaarde als beeldbepalend onderdeel van de bebouwing aan de hoofdstraat in de dorpskern van Liempde.

Bronnen:

¹ Gemeentearchief Liempde. Inv.nrs. 3313-3318 Kadastrale leggers; Art. 2035 Waltherus Avendonks, landbouwer; E2145 [bouwland]. Art. ... [dienstjaar 1935] Henricus C.J. van Haren, klerk, Esch; E2145 [huis] dienstjaar 1936 verkoop. Art. 3079 Waltherus Avendonks (eigenaar)/ Reinier W. van Schijndel, schoolhoofd (bezitter); E2145 > E2209 [huis & erf] dienstjaar 1944 verbouwing. Art. 3265 Reinier W. van Schijndel, hoofd der school; E2209 [huis, werkplaats & erf] dienstjaar 1958 verkoop. Art. 3560 F.A.M. de Wert; E2209 [huis, werkplaats & erf] dienstjaar 1966 stichting garage.

² Archief BWT Liempde. **Bouwvergunning** 22-2-1934, dossier 1934/2, H. van Haren, klerk, wonende te Esch, bouw landhuisje met bijbouw; architect W. van Liempt, Esch; de bouwtekening ontbreekt.

³ Archief BWT Liempde. **Bouwvergunning** 1936, dossier 1936/2, P.O. van den Hurk, schilder, schilderswerkplaats.

⁴ Archief BWT Liempde. **Bouwvergunning** 1942, dossier 1942/11, R.W. van Schijndel, A57a, uitbreiden bestaande winkel; met tekening.

⁵ Archief BWT Liempde. **Bouwvergunning** 1965, dossier 1965/56, bouw garage.

⁶ Archief BWT Liempde. **Bouwvergunning** 1991, dossier 91/066, aanbouw serre.

⁷ R. van Laere, *Een schakelend dorp*, Stichting Kèk Liemt Liempde 1994, p. 83 foto Dorpsstraat 15 ca. 1950 (schilder/winkelier P. van den Hurk [verf- en tabakswinkel]).
